



Arkivsaksnr.:
2020/12028

Dokumentdato:
01.09.2023

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
68/23

Møtedato:
14.09.2023

Etatsstyring 2023. Tilbakemelding til Universitetet i Bergen

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- [Styresak 7/22 Tildelingsbrev for 2022 fra Kunnskapsdepartementet](#)
- [Styresak 19/23 Årsrapport 2022](#)

Saken gjelder:

På bakgrunn av universitetets årsrapport for 2022, Tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2023 og resultatrapporteringen til Database for høyere utdanning (DBH), har departementet gitt sin tilbakemelding til UiB. Tilbakemelding er vedlagt.

Departementets vurdering er at årsrapporten for 2022 gir et dekkende bilde av institusjonens resultater og ambisjoner. Departementet er også tilfreds med sluttrapporteringen på den avsluttede utviklingsavtalen.

Samtidig peker departementet på områder der det forventes forbedringer. Dette gjelder:

- Gjennomføring på bachelornivå
- Omfang og mangelfull rapportering på universitetets avsetninger
- Mangelfull rapportering på under punkt for styring og kontroll av virksomheten

I det følgende gis en kort kommentar til departementets punkter for forbedring.

Gjennomstrømming i studieprogrammene

Utdanningen ved UiB er forskningsbasert og tett koblet til kunnskapsutviklingen. Den faglige bredden i utdanningstilbudet er et fortrinn for studentene som kan tilegne seg kunnskap fra mange ulike fagområder. Utdanningen ved UiB legger vekt på varig og solid kunnskap, ferdigheter i vitenskapelig eller kunstnerisk metode, og personlig utvikling.

Å øke gjennomstrømmingen, spesielt i bachelorutdanningene, har i lang tid vært et høyt prioritert mål. Det har vært en positiv utvikling de siste årene og UiB har ambisjoner om fortsatt økning i årene framover. De siste årene har det vært økt fokus på første studieår og effektene av at studentene får en god start på studietiden. Sentrale momenter er at studentene skal oppleve tidlig faglig og sosial integrering og at de beholder motivasjonen inn i studiene.

Mentorordningen er viktig i dette arbeidet. I 2022 ble det i tillegg lansert to nye ordninger, [UiBtreet](#) og [UiB Universell](#). UiBtreet gir nye studenter en tilpasset sjekkliste for praktiske gjøremål, i tillegg til en veiviser til ulike tjenester og informasjon.

Det er også økt fokus på mangfold i utdanningene. UiB Universell er en tjeneste som skal arbeide for et læringsmiljø der alle studenter føler seg velkomne, og kan delta på en fullverdig måte i studier og livet på universitetet. [Mangfoldsprosjektet](#) med støtte fra Helsedirektoratet og i samarbeid med Sammen, lager lavterskeltilbud for nye studenter. Formålet er at studentene skal å bli kjent med det akademiske livet slik at de blir godt integrert i sine studiefelleskap tidlig. Egne studieforbereidelsesdager har vært et vellykket tiltak med stor oppslutning høsten 2023.

For å øke kompetansen til våre studieveiledere er det også etablert et [kompetanseutviklingsprogram for nye studiekonsulenter](#).

Tiltakene før økt gjennomføring i bachelorutdanningene fortsetter i 2023.

Avsetninger

I 2022 var det budsjettert med en nedbygging av universitetets overføringer fra 2021 som da var 132,9 millioner kroner. I løpet av 2022 er avsetningen bygget ned som følge av planlagt høy byggeaktivitet omtalt i universitetets masterplan for areal. Faktisk overføring til 2023 var 66 mill. kroner, noe som utgjør 1,6 prosent av samlet budsjetttramme. Dette inkluderer salg av to av tre bygg som var planlagt solgt i 2022 med en salgssum på ca. 38 millioner kroner.

Overføringen til 2023 var høyere enn budsjettert.

Kunnskapsdepartementet mener likevel dette er vel lavt og «ber om at UiB har et særlig fokus på økonomistyring for å sikre tilfredsstillende økonomisk utvikling i tiden framover».

Universitetsledelsens oppfatning er at UiB har tilfredsstillende kontroll på økonomistyringen, jf. punkt under om styring og kontroll. For 2023 er budsjettmålet for overføringer til 2024 satt til 75 millioner kroner. Målsettingen er satt med utgangspunkt i departementets tidligere signaler om maksimalt overføringsnivå på 5 prosent.

Styring og kontroll

UiB har gjennomgående stor oppmerksomhet på å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at kravene til styring og kontroll, slik disse framkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og Bestemmelsene punkt 2.5 om Intern kontroll, oppfylles.

Styret fører kontroll med universitetets virksomhet gjennom tertialvise økonomirapporter og årlige rapporteringer innenfor utdannings- og forskningsaktiviteten. Det gjennomføres også to årlige dialogmøter mellom fakulteter, enheter og administrative avdelinger og universitetsledelsen. Tema i dialogmøtene er vilkår for forsvarlig drift, økonomi og resultatoppnåelse, i tillegg til oppfølging av sentrale risikoområder. Det utarbeides også egen rapportering på IT- sikkerhet.

Den overordnede vurderingen er at UiB har god styring og kontroll med virksomheten. Det er likevel områder som kan forbedres.

I 2022 leverte universitetets internrevisjon en rapport om status for universitetets styring og internkontroll. Rapporten fra internrevisjonen viser at det systematiske arbeidet, som allerede er i gang på dette området, har gitt resultater, og at UiB har et modenhetsnivå på linje med mange offentlige organisasjoner. UiB har likevel som mål å videreutvikle arbeidet innenfor flere av de dimensjonene rapporten evaluerer.

Koordinering av de ulike internkontrollregimene er viktig både for å heve kvaliteten på internkontrollarbeidet, men også for å sikre at organisasjonen klarer å håndtere ulike krav som stilles til driften. Rapporten gir i så måte et godt grunnlag for prioritering av det videre arbeidet med internkontroll på UiB. Det iverksettes aktiviteter for å følge opp rapporten, og en grunnleggende forutsetning er å få fastsatt og forankret prinsipper og overordnede føringer for internkontroll og risikostyring.

Universitetsdirektørens kommentarer

Etter universitetsdirektørens oppfatning gir tilbakemeldingen i hovedsak en dekkende beskrivelse av UiBs resultater og utfordringer i 2022. Departementet er i stor grad fornøyd med UiBs resultater. Det pekes likevel på enkelte områder der det forventes forbedringer. Universitetsledelsen har gitt sitt svar til departementet om hvordan disse punktene skal følges opp i eget brev. Universitetsdirektøren vurderer den økonomiske situasjonen ved UiB som stram, men samtidig at universitetet har god økonomisk kontroll. Det er viktig å utnytte det samlede handlingsrommet i økonomien til UiB slik at overføringer holdes på et så lavt nivå som mulig uten at det går utover den langsiktige økonomiske styringen av universitetet.

En samlet status over universitetets oppfølging av tilbakemeldingene fra etatsstyringsmøtet gis i forbindelse med utarbeidelse av universitetets årsrapport for 2023.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar departementets tilbakemelding til orientering.

Tore Tungodden
universitetsdirektør

01.09.2023/Steinar Vestad

Vedlegg:

1. Endelig tilbakemelding fra Kunnskapsdepartementet
2. Etatsstyring 2023. Merknader til tilbakemelding



Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

Deres ref.

Vår ref.

Dato

23/211-

28. juni 2023

Universitetet i Bergen - etatsstyring 2023 - endelig tilbakemelding

Kunnskapsdepartementet har gjennomgått årsrapporten til Universitetet i Bergen (UiB), tilstandsrapporten for høyere utdanning 2023 og resultatrapporteringen til DBH.

Departementets vurdering er at årsrapporten for 2022 gir et dekkende bilde av institusjonens resultater og ambisjoner. Departementet er også tilfreds med sluttrapporteringen på den avsluttede utviklingsavtalen.

Departementet registrerer en positiv utvikling når det gjelder gjennomføring på bachelornivå. Samtidig er andelen som fullfører på normert tid for lav. UiB har opplyst at en av utfordringene er at inntil en tredjedel av studentene slutter i løpet av første året. UiB har jobbet med å integrere nye studenter og har satt i gang flere tiltak som blant annet mentorordning. KD forventer at UiB fortsetter det gode arbeidet med studentnær oppfølging som ser ut til å ha god effekt så langt.

I årsregnskapet rapporterer UiB at totale avsetninger av bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er på 1,6%. Det er etter departementets vurdering på et lavt nivå og vi ber om at UiB har et særlig fokus på økonomistyring for å sikre en tilfredsstillende økonomisk utvikling i tiden fremover.

Departementet viser til punkt 4.2.5 Avsetninger i tildelingsbrevet for 2023 hvor det står at institusjonene i årsrapporten for 2022 i del IV skal omtale årsaken til avsetningene og om størrelsen på avsetningene har påvirket måloppnåelsen. UiB har i årsrapporten mangelfull rapportering om avsetninger i del IV. Departementet forventer at institusjonen rapporterer på disse kravene i årsrapporten for 2023.

Departementet viser til vedlegget Rapporteringskrav for årsrapport 2022 til tildelingsbrevet for 2022. UiB har mangelfull rapportering om kapittel IV styring og kontroll, Del 1:

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling

Saksbehandler
Sonja M. Tronsmo
22 24 75 36

Rapportering om styring og kontroll. Under dette punktet har ikke UiB omtalt og vurdert om de har et opplegg for styring og kontroll som er godt nok til at fastsatte mål og resultatkrav nås, ressursbruken er effektiv, lover og regler overholdes, resultat- og regnskapsinformasjon er relevant og pålitelig, vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres. Departementet forventer at institusjonen rapporterer bedre på dette i årsrapporten for 2023 og omtaler alle punktene i Rapporteringskrav for årsrapport 2023.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sonja M. Tronsmo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen



Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Vår ref

2020/12028-STVE

Dato

19.06.2023

Etatstyring 2023. Merknader til tilbakemelding

Vi viser til brev av 16. juni vedrørende utkast til tilbakemelding for UiB. Etter UiBs oppfatning gir tilbakemeldingen i hovedsak en dekkende beskrivelse av universitetets resultater for 2022.

UiB vil knytte kommentarer til følgende punkter i utkastet til tilbakemelding:

- Avsetninger
- Styring og kontroll

Avsetninger

I 2022 var det budsjettert med en nedbygging av universitetets overføringer fra 2021 som da var 132,9 mill. kroner. I løpet av 2022 er avsetningen bygget ned som følge av planlagt høy byggeaktivitet omtalt i universitetets masterplan for areal. Faktisk overføring til 2023 var 66 mill. kroner, noe som utgjør 1,6 prosent av samlet budsjetttramme. Dette inkluderer salg av to av tre bygg som var planlagt solgt i 2022 med en salgssum på ca. 38 mill. kroner.

Av de totale avsetningene på 66 mill. kroner er 31 mill. kroner knyttet til påbegynte, men ikke fullførte driftsoppgaver, 8 mill. kroner til vedtatte, men ikke igangsatte driftsoppgaver, mens 26 mill. kroner er avsetninger til investeringsprosjekter (hvorav 21 mill. kroner til påbegynte prosjekter).

UiB har merket seg at Kunnskapsdepartementet synes dette er vel lavt. For 2023 er budsjettmålet for overføringer til 2024 satt til 75 mill. kroner. Målsettingen er satt med utgangspunkt i KDs tidligere signaler om maksimalt overføringsnivå på 5 prosent.

Styring og kontroll

UiB har gjennomgående stor oppmerksomhet på å etablere systemer og å gjennomføre nødvendige aktiviteter slik at kravene til styring og kontroll, slik disse framkommer av Økonomireglementet §4 og §14 og Bestemmelsene punkt 2.5 om Intern kontroll, oppfylles.

Styret fører kontroll med universitetets virksomhet gjennom tertialvise økonomirapporter og årlige rapporteringer innenfor utdannings- og forskningsaktiviteten. Det gjennomføres også to årlige dialogmøter mellom fakulteter, enheter og administrative avdelinger og universitetsledelsen. Tema i dialogmøtene er vilkår for forsvarlig drift, økonomi og resultatoppgjør, i tillegg til oppfølging av sentrale risikoområder.

Den overordnede vurdering er at UiB har god styring og kontroll med virksomheten. Det er likevel områder som kan forbedres.

I 2022 leverte universitetets internrevisjon en rapport om statusen for universitetets styring og internkontroll. Rapporten fra internrevisjonen viser at det systematiske arbeidet som allerede er i gang på dette området, har gitt resultater og at UiB har et modenhetsnivå på linje med mange offentlige organisasjoner. UiB har likevel som mål å videreutvikle arbeidet innenfor flere av de dimensjonene rapporten evaluerer.

Koordinering av de ulike internkontrollregimene er viktig både for å heve kvaliteten på internkontrollarbeidet, men også for å sikre at organisasjonen klarer å håndtere ulike krav som stilles til driften. Rapporten gir i så måte et godt grunnlag for prioritering av det videre arbeidet med internkontroll på UiB. Det iverksettes aktiviteter for å følge opp rapporten, og en grunnleggende forutsetning er å få fastsatt og forankret prinsipper og overordnede føringer for internkontroll og risikostyring.

Strategi og retningslinjer for dette samt status for arbeidet med å gjennomgå myndighetskartet og konkretisere internkontrollansvaret, vil bli nærmere omtalt i årsrapporten for 2023.

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
fung. universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.